

DOKUMENTTIKILTA

THE FINNISH DOCUMENTARY GUILD

TOIMINTAKERTOMUS 2014

Dokumenttikilta ry:n vuosi 2014 oli jälleen aktiivinen ja monella tapaa onnistunut. Yhdistys järjesti vuoden mittaan erilaisia tapahtumia, ja sen jäsenet saivat mahdollisuuden osallistua seminaareihin, elokuvanäytöksiin ja koulutus- ja keskustelutilaisuuksiin. Dokumenttielokuvan näkyvyyttä edistettiin näytöksin ja keskustelutilaisuuksin. Alan toimintaedellytyksiä pyrittiin edistämään yhteistyössä eri tahojen kanssa. Uutena toimintamuotona Amsterdamin IDFA-dokumenttielokuvafestivaalilla järjestettiin kansainvälistymistapahtuma, johon vietiin neljätoista suomalaista dokumentaristia tapaamaan maailman vaikutusvaltaisimpia rahoittajia, levittäjiä ja myyntiagentteja.

Dokumenttikillan hallitus kokoontui vuoden 2014 aikana kaikkiaan kymmenen kertaa. Hallituksen kokoonpano uudistui 29.4. pidetyssä yhdistyksen vuosikokouksessa. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin edelleen *Joonas Berghäll*. Hallituksen varsinaisiksi jäseniksi valittiin lisäksi *Elina Pohjola*, *Salla Sorri*, *Anna Nykyri*, *Mika Koskinen* ja *Joonas Kauppinen*. Hallituksen varajäseniksi valittiin *Kaarle Lahdenpää*, *Markku Tuurna* sekä *Elizabeth Marschan*.

Dokumenttikillan sihteerinä jatkoi *Tapio Riihimäki*. Nimike vaihdettiin hallituksen päätöksellä kesäkuussa tointa paremmin kuvaavaksi toiminnanjohtajaksi.

Vuoden 2014 aikana yhdistykseen hyväksyttiin hakemuksesta 27 uutta jäsentä. Kymmenelle henkilölle myönnettiin ero yhdistyksen jäsenyydestä. Hallituksen päätöksellä viimeiset kaksi vuotta tai pidempään jäsenmaksunsa laiminlyöneet 21 henkilöä erotettiin yhdistyksestä sen jälkeen kun heitä oli yritetty tavoittaa useaan kertaan. Dokumenttikilta ry:n jäsenmäärä oli vuoden 2014 lopussa 217 henkilöä. Jäsenmaksun suuruus oli 40 euroa.

Dokumenttikillalla ei ole varsinaista työskentelytilaa, mutta vuoden 2014 alkupuolella vuokrattiin edelleen toimitilaa Elokuvakontakti ry:n toimistolta osoitteesta Pohjoisranta 20 B 24. Elokuvakontaktin muuttaessa syyskuussa toisiin tiloihin, Dokumenttikilta solmi uuden vuokrasopimuksen Produforums vännar -yhdistyksen kanssa, jonka alivuokralaisena Dokumenttikilta jatkaa osoitteessa Simonkatu 8 A. Tiloissa on mahdollista pitää kokouksia ja säilyttää yhdistyksen arkistoa. Lisäksi tiloissa säilytetään yhdistyksen elokuvakokoelmaa, josta yhdistyksen jäsenten on mahdollista lainata teoksia.

Dokumenttikilta ry:n kotisivut löytyvät osoitteesta www.dokumenttikilta.fi. Sivuilta löytyy perustietoa yhdistyksestä ja sen toiminnasta, sekä tietoa elokuva-alan ajankohtaisista aiheista ja tapahtumista. Kotisivujen tavoitteena on lisäksi parantaa dokumenttielokuvan ja Dokumenttikillan jäsenten näkyvyyttä verkossa. Jäsenillä on muun muassa mahdollisuus laatia tai pyytää Dokumenttikillan edustajaa laatimaan heille sivujen yhteyteen oma jäsensivunsa, jolla yksittäinen jäsen voi esitellä osaamistaan, tehtyjä projekteja ja tulevaisuudensuunnitelmiaan.

ELOKUVANÄYTÖKSIÄ, KESKUSTELUTILAISUUKSIA JA PALKINTOJA

Dokumenttielokuvien näytökset ja niihin liittyvät keskustelutilaisuudet elokuvantekijöiden kanssa ovat yksi vakiintunut toimintamuoto, jolla Dokumenttikilta tuo esiin dokumenttielokuvaa ja niiden tekijöitä. Tarkoituksena on tavoittaa paitsi yhdistyksen jäsenet, myös niin sanottu tavallinen elokuvayleisö, jonka kiinnostusta dokumenttielokuvaa kohtaan pyritään näin ylläpitämään ja vahvistamaan.

Eedenistä pohjoiseen –elokuvasta järjestettiin näytös ja keskustelutilaisuus Kinopalatsissa 20.5. yhteistyössä Suomen elokuvaajien yhdistys F.S.C:n ja Finnkinon kanssa. Elokuvasta olivat keskustelemassa Tapio Riihimäen johdolla ohjaaja *Virpi Suutari*, tuottaja *Ulla Simonen* ja kuvaaja *Heikki Färm*. Tapahtuma tuntui kiinnostavan yleisöä. Täydessä salissa oli muun elokuvayleisön lisäksi parikymmentä dokumenttikilalaista.

Espoo Cinén kanssa yhteistyössä järjestettiin **Brooklynin pojat** -keskustelutilaisuus Espoon Kulttuurikeskuksessa 30.8. Ohjaaja *Inderjit Khaur Kalsan* kanssa käytyä keskustelua ohjasivat Espoo Cinén festivaalijohtaja *Timo Kuusmin* ja Dokumenttikillan hallituksen jäsen, ohjaaja *Salla Sorri*.

Yhteistyössä Rakkautta & Anarkiaa –festivaalin ja Kotimaisen elokuvan viikon kanssa järjestettiin keskustelutilaisuus *Lasse Keson* dokumenttielokuvasta **Tolonen**. Näytös järjestettiin Kinopalatsissa 22.9., ja näytöksen jälkeen Lasse Kesoa haastatteli Dokumenttikillan hallituksen jäsen, ohjaaja *Salla Sorri*.

Rakkautta & Anarkiaa –festivaalin ja Kotimaisen elokuvan viikon kanssa järjestettiin vielä toinen keskustelutilaisuus **Eedenistä pohjoiseen** -elokuvasta 25.9. Dokumenttikillan toiminnanjohtaja Tapio Riihimäki haastatteli elokuvan tuottajaa Ulla Simosta ja musiikin säveltänyttä *Sanna Salmenkalliota*. Eriyisen kiinnostavaa keskustelussa tuntui olevan juuri musiikin tekemisen käsittely, musiikki kun tuntuu olevan aihe, josta ei useinkaan puhuta eikä tiedetä kovin paljoa dokumenttielokuvien yhteydessä. Ilahduttavasti Eedenistä pohjoiseen palkittiin myöhemmin Jussi-gaalassa vuoden parhaan dokumenttielokuvan Jussi-palkinnolla, ja Sanna Salmenkallio lisäksi parhaan musiikin Jussilla.

Amir Escandarin elokuvasta **Tuulensieppaajat** järjestettiin näytös ja keskustelutilaisuus yhteistyössä Finnkinon kanssa Kinopalatsissa 27.11. Keskustelemassa olivat *Elizabeth Marschanin* johdolla ohjaaja Amir Escandari ja tuottaja *Miia Haavisto*. Elokuva oli samoihin aikoihin esillä Amsterdamin IDFA:n First Appearance -sarjassa. Tuulensieppaajien kuvaaja *Peter Flinckenberg* palkittiin myöhemmin Jussilla parhaasta kuvauksesta.

Dokumenttikilta oli mukana jakamassa elokuva-alan ammattipalkintoja **Kotimaisen elokuvan viikon** päättäneessä gaalassa. Viidettä kertaa järjestettyä Kotimaisen elokuvan viikon järjestävät Suomen elokuvatuottajien keskusliitto SEK, Suomen elokuvaohjaajaliitto SELO, Suomen näyttelijäliitto, Suomen elokuva- ja videotyöntekijöiden liitto SET, Käsikirjoittajien kiltta, Dokumenttikilta ja Rakkautta & Anarkiaa -festivaali. Palkinnon saajat ovat ammattijärjestöjen keskuudestaan valitsevia.

Dokumenttikilta palkitsi **Vuoden dokumenttielokuvateko** -palkinnolla *Tuukka Temosen* elokuvasta **Presidentintekijät**. Palkinnon perusteluissa todettiin, että Tuukka Temonen onnistui elokuvallaan tarjoamaan katsojalle kurkistuksen huoneeseen, joka ei ole aiemmin ollut yleisölle avoin. Samalla ohjaaja laittoi poikkeuksellisella tavalla peliin itsensä sekä ohjaajana että yksityishenkilönä, sekä elokuvanteon aikana että etenkin sen valmistuttua.

EDUNVALVONTAA

Dokumenttikillan puheenjohtaja Joonas Berghäll oli mukana **Avain**-ryhmän toiminnassa. Kotimaisen elokuva-alan yhteenliittymä Avain kokosi yhteen kaikki alan keskeiset järjestöt. Se pyrkii edistämään alan sisäistä keskustelua ja nostamaan kotimaisen elokuvan sille kuuluvaan arvoasemaan turvatakseen kotimaisen ammattimaisen elokuvatuotannon jatkuvuuden. Tämän saavuttamiseksi Avain-ryhmällä on viiden tavoitteen ohjelma:

- Elokuvan rahoitus nostettava pohjoismaiselle tasolle
- Kotimaista ohjelmaa kotimaisilta tv-kanavilta
- Tuotantokannustin saatava Suomeen
- Tekijänoikeuksien suojelua parannettava
- Julkisesti tuettua ja maksutonta jatko- ja täydennyskoulutusta

AVAIN-ryhmän toiminnan lisäksi Dokumenttikilta toimii yhteistyössä muiden tahojen kanssa elokuva-alan kehittämiseksi Suomessa. Dokumenttikilta pyrkii parantamaan toimintaedellytyksiä elokuva-alan ja erityisesti dokumenttielokuvan piirissä.

SEMINAAREJA

Elokuva-alan jatkokoulutustapahtumia on Suomessa harmillisen vähän. Dokumenttikilta pyrkii omalta pieneltä osaltaan paikkaamaan vajetta seminaareillaan, jotka ovat osoittautuneet yleisömenestyksiksi. Dokumenttielokuvaa eri kanteilta käsitteleville seminaareille tuntuu selvästi olevan kysyntää.

Intuitio ja dokumenttielokuva –seminaari järjestettiin Kallion Kulmahuoneella 9.4. Alustajina seminaarissa toimivat tutkija *Asta Raami* ja ohjaaja *Miia Tervo*. Keskustelun vetäjinä toimivat *Jouko Aaltonen* ja *Iris Olsson*. Seminaarissa etsittiin vastauksia kysymyksiin kuten miten tekijän intuitio vaikuttaa dokumenttielokuvan tekemiseen sen eri vaiheissa, miten intuitiivinen tieto eroaa käsitteellisestä tiedosta, voiko, saako vai pitääkö intuitioon luottaa, ja miten intuitio ohjaa lopputulosta. Tilaisuus oli sekä yleisömenestys että sisällöllisesti onnistunut.

Vuoden toinen seminaari järjestettiin 8.10. niin ikään Kulmahuoneella. Aiheena oli **dokumenttielokuvan juridiset ja oikeudelliset kysymykset**. Seminaari eteni tapausesimerkkien valossa. Tuottaja Miia Haavisto ja ohjaaja Tuukka Temonen puhuivat Presidentintekijät-dokumentin vaiheista, tuottaja *Kaarle Aho* Säädyllinen tehdas -dokumentista, ja YLE:n tuottaja *Ilkka Vehkalahti* kertoi kokemuksistaan eri dokumenttielokuvien kiistakysymyksissä. Tapahtuman moderoivat Dokumenttikillan edustajina *Mika Koskinen* ja *Markku Tuurna*. Myös tämä tapahtuma oli erittäin onnistunut, ja se houkutteli tuvan täyteen aiheesta kiinnostuneita. Yleisö osallistui keskusteluun erittäin aktiivisesti.

VERKOSTOITUMISTAPAHTUMIA

Vuoden aikana Dokumenttikilta järjesti jäsenilleen myös verkostoitumistapahtumia. **Docpoint**-dokumenttielokuvafestivaalin ohessa järjestettiin jo perinteeksi muodostunut **cocktail-tilaisuus** Dokumenttikillan jäsenille ja DocPointin kansainvälisille vieraille. Tapahtumapaikkana oli ravintola Adams, jossa myös DocPointin infopiste sijaitsi. Tapahtuma keräsi paikalle Dokumenttikillan jäseniä tapaamaan toisiaan ja verkottumaan DocPointin kansainvälisten vieraiden kanssa.

Uutena toimintamuotona Dokumenttikilta suunnitteli ja organisoi suomalaisille dokumenttielokuvantekijöille suunnatun **IDFA 2014 -kansainvälistymis- ja verkostoitumishankkeen**. Hankkeessa vietiin neljätoista suomalaista dokumenttielokuvien tuottajaa ja/tai ohjaajaa marraskuussa 2014 maailman suurimmalle ja tärkeimmälle dokumenttielokuvafestivaalille Amsterdamin IDFA:aan, jossa heille järjestettiin tapaaminen ja illanvietto maailman tärkeimpien dokumenttielokuvien rahoittajien, levittäjien ja myyntiagenttien kanssa. Tobacco Theater –nimisessä vuokrattavassa tilassa järjestetyssä tapahtumassa tavoiteltiin suomalaista henkeä niin ruoka- ja juomatarjoilun kuin musiikinkin osalta. Tapahtuma onnistui loistavasti, ja sitä leimasi hyvä ja yhteisöllinen ilmapiiri. Avainasemassa tilaisuuden onnistumiseen olivat tarkoin valittu paikka ja ajankohta, kutsuvieraiden kontaktointi henkilökohtaisesti ja riittävän ajoissa, onnistunut etukäteismaineen luonti, laadukas ruoka- ja juomatarjoilu, ja sopivan ilmapiirin aikaansaaminen itse tilaisuudessa. Suuressa osassa olivat sekä Dokumenttikillan puheenjohtajan Joonas Berghällin että varsinkin Yleisradiosta eläkkeelle jäämässä olleen likka Vehkalahden henkilökohtaiset suhteet, joiden avulla paikalle saatiin hyvin arvovaltainen vierasjoukko. Monet sekä kotimaiset että kansainväliset vieraat toivoivat tapahtumalle jatkoa. Tapahtuma toteutettiin Opetusministeriön, Suomen elokuvasäätiön ja Audiovisuaalisen kulttuurin edistämiskeskuksen hankeavustuksen mahdollistamana.

Joulukuussa järjestettiin **SpeedMeeting** -verkostoitumistapahtuma. Tapahtuman ideana on tarjota dokumenttielokuvan ammattilaisille mahdollisuus päästä tutustumaan toisiinsa ohjatusti, nopeasti ja tehokkaasti. Eri ammattiryhmien edustajat keskustelevat keskenään muutaman minuutin ajan, esittelevät itsensä ja mahdolliset tulevat projektinsa, kunnes kello kilahtaa ja on aika siirtyä seuraavaan tuttavuuteen. Tilaisuus on tarkoitettu niin dokumenttien ohjaajille, tuottajille, kuvaajille, leikkaajille, äänisuunnittelijoille kuin muillekin ammattilaisille. Tapahtuma on suosittu ja pidetty, ja tänä vuonna SpeedMeetingiin osallistui kolmekymmentä dokumentintekijää eri ammattiryhmistä.

Tapahtuman jälkeen jatkettiin epämuodollisemman seurustelun merkeissä ravintola Allotriassa Dokumenttikillan **pikkujouluissa**, joihin otti osaa lähes neljännes Dokumenttikillan jäsenistä.